

YKSITYISTIE- JA PIHATIEAVUSTUKSET SEKÄ YKSITYISTEIDEN PERUSPARANNUSAVUSTUKSET

YKSITYISTIEN KUNNOSSAPITOAVUSTUKSET

Paltamon kunta avustaa vain Paltamon kunnan alueella olevia yksityisteitä kunnossapidossa. Avustusta myönnetään yksityistielain sekä kunnanvaltuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa.

Avustuksen hakeminen

Avustuksen haku-aika alkaa 1. tammikuuta ja päättyy 15. helmikuuta.

Avustusta haetaan sähköisellä lomakkeella:

<https://www.paltamo.fi/kunta-ja-hallinto/lomakkeet.html>

ja se vaatii tunnistautumista. Lomakkeen täyttää tiekunnan valittu jäsen.

Kunnossapitoavustuksen myöntämisen ehdot

Yksityistie on avustuskelpoinen, kun seuraavat myöntämisperusteet täyttyvät:

Hakemus:

- hakemus on saapunut määräajassa
- hakemuksessa on vaaditut liitteet
- Yksityistien tulee olla pysyvän asutuksen pääsytie vähintään yhden kilometrin matkalla [vapaa-ajanasunnoille johtavia teitä ei avusteta]
- Yksityistien varrella on vähintään kaksi vakituisesti asuttua kiinteistöä, johon on väestörekisterijärjestelmään tallennettu asuinpaikka

Yksityistielain mukaiset velvoitteet:

- Edellytys avustuksen myöntämiseksi on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta (yksityistielaki 560/2018 84 §)
- Tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot ovat ajantasaiset Maanmittauslaitoksen ylläpitämässä yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon (Digiroad) tietojärjestelmässä (yksityistielaki 560/2018 50 §)
- tietä ei ole suljettu eikä tien käyttöä kielletty muilta sinä ajanjaksona, jota avustus koskee (yksityistielaki 560/2018 85 §)

Paltamon kunta

Salmelankuja 1, 88300 Paltamo

Avustuksen määrittäminen

VAIHTOEHTO 1

Tiekunnan avustuksen määrittämiseksi tiet luokitellaan asutuksen, liikenteen ja tien merkittävyden perusteella. Liikenteellisesti merkittävät yksityistiet, joilla on runsaasti ulkopuolista läpikulkuliikennettä, luokitellaan luokkaan 1. Pääasiallisesti osakkaiden liikennettä palvelevat tiet luokkaan 2. Tiekunnan teillä voi olla kummankin luokan teitä.

Avustuksen suuruus perustuu yksityistien edellisen vuoden kunnossapitokustannuksiin (kustannukset, jotka kohdistuvat edelliseen kalenterivuoteen). Kunnossapitokustannukset esitetään hakemuksen liitteenä tuloslaskelmana tai tiliotteena. Tiekunnan omavastuu kunnossapitokustannuksista on vähintään 20 %.

Vuoden 2024 alusta alkaen avustussumma kilometriä kohti luokittain vahvistetun talousarvion puitteissa (suhteutetaan talousarvioon):

- 1. luokka XXX €/km
- 2. luokka XXX €/km

VAIHTOEHTO 2

Kaikki avustuskelpoiset yksityistiet ovat saman arvoisia XXX €/km.

Avustuksen suuruus perustuu yksityistien edellisen vuoden kunnossapitokustannuksiin (kustannukset, jotka kohdistuvat edelliseen kalenterivuoteen). Kunnossapitokustannukset esitetään hakemuksen liitteenä tuloslaskelmana tai tiliotteena. Tiekunnan omavastuu kunnossapitokustannuksista on vähintään 20 %.

VAIHTOEHTO 3

Yksityistieluokitus vanhan luokituksen mukainen 1 - 5 luokat

Avustuksen suuruus perustuu yksityistien edellisen vuoden kunnossapitokustannuksiin (kustannukset, jotka kohdistuvat edelliseen kalenterivuoteen). Kunnossapitokustannukset esitetään hakemuksen liitteenä tuloslaskelmana tai tiliotteena. Tiekunnan omavastuu kunnossapitokustannuksista on vähintään 20 %.

Kunnan myöntämä avustus on tarkoitettu mm. seuraaviin kunnossapitotöihin:

- talvihoito (auraus, aurasviitoitus, liukkaudentorjunta, rummun sulatus)

Paltamon kunta

Salmelankuja 1, 88300 Paltamo

- kesähoito (höyläys, lanaus, pölynsidonta, niitto)
- kunnostustyöt (sorastus, ojien ja rumpujen kuivatus)

- Kunta voi kunnanhallituksen erillispäätöksellä ottaa Paltamon kunnan alueella sijaitsevan yksityistien osia tai yksityistien kokonaan kunnan kunnossapitoon

Avustuksen maksaminen

- avustus maksetaan tiekunnan tilille, kun viranhaltijapäätös on lain voimainen
- määrä-ajan jälkeen tulleita hakemuksia ei käsitellä

Avustusten maksamisesta päättää rakennusmestari

PIHATIEAVUSTUKSET

Tiet jotka eivät täytä yksityistieavustuksen ehtoja.

Avustusta voi hakea sähköisellä lomakkeella osoitteesta: <https://www.paltamo.fi/kunta-ja-hallinto/lomakkeet.html>

Pihatieavustusta voivat hakea tiet jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- tien pituuden on oltava vähintään 200 m asutulle kiinteistölle
- tien varrella on vähintään yksi vakituisesti asuttu kiinteistö, johon on väestörekisterijärjestelmään tallennettu asuinpaikka
- tieavustus on tiekohtainen ja sen hakee ko. tieasioiden hoitaja
- avustusta voi hakea pitkin vuotta mutta kyseistä vuotta koskeva avustushakemus on toimitettava kuitenkin viimeistään 15.11. mennessä
- avustushakemus täytyy uusua joka kolmas (3) vuosi, jotta se olisi voimassa (2024, 2027...)
- määrä-ajan jälkeen tulleita hakemuksia ei käsitellä
- avustus maksetaan kuluvalta vuodelta joulukuussa kertakorvauksena
- jos talous ei ole ollut asuttuna koko vuotta, avustuksen suuruus suhteutetaan
- avustuksen suuruus määritellään talousarvion laadinta vaiheessa (200 €/km v. 2022)

Avustusten maksamisesta päättää rakennusmestari.

YKSITYISTEIDEN PERUSPARANTAMINEN

Perusparannusavustukset 2023 - 2025

Yksityistieasetukseen on tullut väliaikainen muutos vuosille 2023-2025. Näiden kolmen vuoden aikana tiekunta voi saada valtionavustusta normaalia isommalla avustusprosentilla yksityistien perusparantamiseen.

Valtionavustuksen enimmäismäärät nousevat seuraavasti:

- tavanomaiset tien parantamiskohteet 50 % -> 70 %
- merkittävimmät siltakohteet 75 % -> 85 %
- luonnonolosuhteiden aiheuttamat yllättävät korjauskohteet 75 % -> 85 %
- lauttapaikka ja vuosittain purettava silta 80 % -> 85 %, vähintään 80 %
- talvitie 65 % -> 70 %

Paltamon kunta ei avusta yksityisteiden perusparannushankkeita vuosina 2023 – 2025.

Perusparannusavustukset 2026 ->

Jos vuoden 2025 jälkeen valtion avustussummat pienenevät yksityistieasetuksen voimaan tulon edeltävien vuosien tasolle, kunta voi avustaa yksityisteiden perusparantamista, jos talousarvioon on varattu määrärahoja. Avustusta voi hakea kunnanhallitukselta, mikäli valtio avustaa hanketta. Avustus maksetaan todellisista perusparannuskustannuksista mutta kuitenkin enintään niin, että valtion ja kunnan yhteenlaskettu avustus on 70 % valtion hyväksymästä kustannusarviosta. Avustus maksetaan esitettyjä tositteita vastaan.

Kunta avustaa perusparantamisessa pysyvän asutuksen yksityisteitä jotka täyttävät kunnan asettamat kunnossapitoperiaatteet. Kunnanhallitus voi harkinnanvaraisesti avustaa muitakin pysyvän asutuksen teitä.

Tieto tulevista perusparannushankkeista (tiekunta hakee avustusta valtiolta) on toimitettava kuntaan heti, kun se on tiedossa. Tietoa tarvitaan kunnan talousarvion laadintaa varten.

23.2.2023 Mervi Kilpeläinen